

Arles - čarobno putovanje Provansom

» U 2. stoljeću p.n.e. dolaze Rimljani i Julije Cezar, koji tu osniva prvu rimsку provinciju izvan teritorija Italije. Iz tog perioda ostalo je puno građevina koje se smatraju jednim od najčešćih u svijetu i sve redom su pod zaštitom UNESCO-a

Tekst i fotografija:
Verica i Boris Pletikosa

Područje Provanse već u 7 stoljeću p.n.e. naseljavaju Grci, koji na mjestu keltskog naselja, današnjeg Marseja, osnivaju koloniju Massalia. Ubrzo nakon toga plovnom rijekom Rhonom šire se dublje u unutrašnjost do Arlesa i Nimesa.

Dok ulazimo u Arles vozimo se bulevarom s dvoredom, gdje su nekada bile zidine utvrđenog srednjovjekovnog grada. Zidina više gotovo nigrje nema. Zato su tu redovi kafića i restorana, kazalište, nekoliko zanimljivih palača i gradski park. Na obali Rhone još jedan podsjetnik o njenoj snazi. Ostaci srušenog mosta čije ulaze s obje obale čuvaju lavovi. Rijeka je plovna i danas, ali njome voze gotovo isključivo turistički brodovi i riječni kruzeri. Ulazimo pješice kroz stara ulazna vrata La porte de la Cavalerie iz 1588. godine, čije ime kaže da je tu ulazila konjica. Prolazimo pored zanimljive fontane iz 1887. godine. Iznad nekadašnjeg pojila dižu se dva korintska stupna s okruglim mozaikom s anđelima. Na trgu Voltaire, u hladovini drveća nekoliko je kafića, gdje se često odvijaju mnogi koncerti. Na sličnom trgu Forum, u žutoj zgradi u kafiću la Nuit je nekada sjedio

Arles - arena

i slikao Vincent van Gogh. Danas tome svjedoče vase sa suncokretima i visoke cijene.

Arena i kazalište

Konačno stizemo do Arene, sagradene 90. godine u obliku elipse, dimenzije 136x107 metara s dva reda po 60 lukova. Mogla je

primiti 21.000 gledatelja, a to znači sve stanovništvo grada u to vrijeme. Vanjski zid je nestao, kao kod svih arena, jer se koristio kamen kao jeftin građevinski materijal za srednjovjekovne palače. U 12. stoljeću podignuti su obrambeni tornjevi tako što su zazidani neki lukovi i sve je još dograđeno u visinu. U njima

Arles - Trg Republike

se živjelo, a bili su izvrsna obrana. Iako je jako dobro očuvana, unutra je sada metalna konstrukcija za gledatelje mnogih modernih događanja. Malo se zna da se i u Provansi još danas održavaju borbe bikova. To je u Arlesu veliki spektakl. Par koraka dalje je veliko kazalište, koje je primalo 10.000 gledatelja i imalo promjer 102 m. I ovdje su vidljivi obrambeni tornjevi iz srednjeg vijeka. Paradoksalno da su Rimljani uživali istovremeno u brutalnim borbama i ubojstvima životinja i ljudi, a toliko opet polagali na kulturu i kazališne predstave. U kazalištu se upravo postavljala bina za neki koncert. Arles je poznat po festivalu fotografije, kada se paralelno odvijaju mnogi koncerti i predstave. Od rimskih građevina mogu se posjetiti još Konstantinove terme, nezaobilazno mjesto opuštanja stanovnika grada.

Trg Republike

Rimski glavni trg forum je u potpunosti izmijenjen u 17. stoljeću. Danas je to veliki trg s 15,26 m visokim obeliskom i fontanom u sredini. Obelisk je iz 4. stoljeća i bio je na rimskom hipodromu. Dugo je bio zaboravljen. Kao simbol sunca i moći postavljen je ispred nove gradske vijećnice završene 1676. godine. Toranj sa satom iako djeluje kao dio zgrade, napravljen je 1558. godine umjesto još starijeg, koji je bio dio susjedne Podesta palače iz 13. stoljeća. Tu je bila i stara gradska uprava. Najljepša građevina na trgu je svakako katedrala. Kršćanstvo ovdje dolazi već 254. godine s prvim biskupom, kada se gradi romanička katedrala. Mnogo puta je dodavano i mijenjano, najviše u 12. i 15. stoljeću, kada dobiva veličanstven gotički prednji dio s motivom posljednjeg suda. Niti unutrašnjost mnogo ne zaostaje sa svojim oltarima. Nakon revolucije gubi status katedrale. Preko puta nje je još jedna stara crkva iz toga perioda.

Les Baux de Provence

Sjeveroistočno od Arlesa nalazi se planinski dio koji čini Park prirode Alpilles. U tom brdskom kraju nalazi se četrdesetak zamкова i utvrda. U pravilu se nalaze na vrhu brda, na nedostupnim stijenama za osvajače. Jedan takav smo posjetili u smiraj dana. Les Baux de Provence je srednjovjekovno selo i utvrda podignuta u 11. stoljeću. Mnogo puta je bio pod

opsadom pa su stanovnici u podrumima morali imati velike zalihe hrane i vode. Francuski kralj Luj XIII. daje ga 1642. godine obitelji Grimaldi, koji su vladali Monacom. Ostaje njihov posjed sve do francuske revolucije. Sve kuće su u potpunosti zadržale srednjovjekovni izgled. Čak je kneževska obitelj iz Monaca donirala novac za restauraciju. Mnoge kamene kuće su pretvorene u restorane, kafiće, galerije. Nekoliko malih trgovaca s dvije romaničke crkve. Najveća zgrada iz 1447. godine, u kojoj je ured turističke zajednice, zove se Kraljevska kuća. U njoj su se obavljali administrativni poslovi i suđenja. Iznad sela, na visokoj litici, nalazi se utvrda, pretvorena u muzej. U nju se može samo ako se plati ulaznica. Nažalost niti ovdje planom puta nije bilo predviđeno vrijeme za obilazak utvrde, a pogled je odozgo veličanstven na duboke doline u podnožju brda i samo selo.

Stari mlin

Na povratku u hotel kod gradića Fontvieille, kratko zastajemo kod starog mlina ili bolje reći vjetrenjače iz 1814. godine. Postala je poznata kada ju je opjevao provansalski pjesnik Alphonse Daudet, rođen u Nimesu. Govori o starom mlinaru koji ne usvaja promjene pa sve teže i teže živi. Alegorija je to na cijelo društvo. Ipak, danas se po okolnim brdima mogu vidjeti i moderne vjetrenjače za proizvodnju električne energije.

Camargue

Južno od Arlesa nalazi se nacionalni park La Camargue, gdje se u močvarama delte rijeke Rhone mogu vidjeti mnoge ptice. Glavna atrakcija su ružičasti plamenci koji se, ovisno o sezoni, mogu vidjeti i uz cestu kako prebiru po barama. Ovaj dio zovu još i europski Divlji zapad. Tu se užgajaju konji i goveda kao nekada po prerijama Amerike. Pravi kauboji koriste posebnu vrstu konja, koji su smeđi do četvrtre godine, a onda postaju bijeli. Na sve strane su rančevi i obori za konje, gdje turisti dolaze na jahanje. Kuće imaju specifičan krov od trske, a iznad vrata su uvijek bikovi rogovi. Ovaj kraj je poznat i po uzgoju riže. Na samom ušću rijeke se nalazi turističko mjesto St. Maries de la Mer, s velikom marinom, plažama, mnogobrojnim apartmanima, restoranima i trgovinama. Mjesto ima i arenu za borbe bikova, a lokalni specijalitet je goveđi steak i plodovi mora. Najstarija zgrada je crkva posvećena Mariji Magdaleni, Mariji Jakobovoj i Mariji Saloma. Po legendi one su se iskrcale nakon progonstva u malom čamcu baš tu na europsko tlo. Ovo je mjesto poznato po tradicionalnom romskom hodočašću i štovanju svete Sare. Nakon razgledanja mjesta, uputili smo se do mjesta St. Maximin do crkve s nikada završenom fasadom u kojoj je pokopana sv. Marija Magdalena.

www.pletikosa.com